

Realizări, provocări și rezultate principale pentru 2018

Elemente importante din Raportul anual al directorului

Această sinteză oferă o selecție a activităților-cheie din 2018, însă nu reprezintă în niciun caz întreaga serie de realizări ale ECDC din anul respectiv. O prezentare detaliată a seriei de activități a ECDC, a structurii sale organizaționale și administrative, precum și a planului său de acțiune este disponibilă în versiunea integrală a Raportului anual.

<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/annual-report-director-2018>

Mod de citare sugerat:

Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor. Realizări, provocări și rezultate principale pentru 2018: Elemente importante din Raportul anual al directorului. Stockholm: ECDC; 2019.

ISBN 978-92-9498-367-1 (PDF), 978-92-9498-351-0 (format pe hârtie)

ISSN 2529-6132 (PDF), 2529-6221 (format pe hârtie)

doi 10.2900/810016 (PDF), 10.2900/756091 (format pe hârtie)

Număr catalog TQ-AX-19-001-RO-N (PDF), TQ-AX-19-001-EN-C (format pe hârtie)

© Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor, 2019

Toate imaginile © ECDC, cu excepția iStock (pagina 14, sus) și (cc) Creative Commons attribution non commercial (CC BY-NC 4.0) prin intermediul următorilor utilizatori Flickr.com: Nathan Reading (paginile 6 și 10, stânga sus); Judy Gallagher (pagina 8, sus); Tom Schwan, Robert Fischer și Anita Mora, Institutul Național de Alergii și Boli Infecțioase, Institutele Naționale de Sănătate (pagina 8, jos); Alan Glover (pagina 10, jos); Jon Southcoasting (pagina 12/13); Shaury Nash (pagina 24/25).

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Fotografiile utilizate în această publicație cu drepturi de autor nu pot fi utilizate fără permisiunea expresă a titularului drepturilor de autor decât în scopul acestei publicații.

Realizări, provocări și rezultate principale pentru 2018

Elemente importante din Raportul anual al directorului

Cuprins

Cuvânt înainte	3
Introducere	3
ECDC – Agenția europeană pentru sănătate publică	5
O abordare europeană cu privire la supravegherea bolilor	5
Programele ECDC privind bolile: urmărirea epidemiologiei bolii	7
Bacteriile rezistente la antibiotice și povara în creștere a Europei privind sănătatea	7
Ce este un vector? Mă poate îmbolnăvi?	9
Uneori, „Faptul că-l fierbeți, îl curățați, îl gătiți, îl spălați sau renunțați la el” nu este de ajuns ..	11
Prevenirea HIV: preexpunere și profilaxie	13
Un vaccin pentru fiecare anotimp	15
Putem controla TBC-ul latent?	17
Cea mai mare poveste de succes	19
O abordare bazată pe fapte pentru sănătatea publică a Europei	21
Supravegherea bolilor	21
Informații privind epidemiile	21
Pregătire	23
Răspuns	23
Consiliere științifică	23
Microbiologie	25
Conectarea la comunitatea de sănătate publică a Europei	27
Formare și sprijin la nivel de țară	27
Comunicarea în domeniul sănătății publice	28
ECDC în cifre	29

Cuvânt înainte din partea președintelui Consiliului de administrație

În calitate de președinte ales recent al Consiliului de administrație al ECDC, am plăcerea de a prezenta Raportul anual al directorului pentru anul 2018. De-a lungul anului, ECDC a sprijinit statele membre și Comisia Europeană prin:

- livrarea a 35 de evaluări rapide ale riscurilor care au contribuit la gestionarea riscurilor la nivel național și european;
- lansarea unei noi versiuni a Sistemului de alertă precoce și răspuns rapid care îndeplinește toate cerințele Deciziei nr. 1082/2013/CE și
- publicarea unui nou raport EULabCap care arată că decalajele de capacitate și resurse dintre laboratoarele din diferitele state membre se micșorează rapid.

De asemenea, ECDC a publicat o serie de instrumente online care ajută țările să proceseze informațiile bazate pe dovezi și sprijină luarea deciziilor. Printre ele se numără un programator de vaccinuri, software de modelare, hărți privind situațiile ce evoluează, un atlas interactiv al bolilor, baze de date privind bolile și numeroase ghiduri.

În 2018, Consiliul de administrație a lansat o a treia evaluare externă independentă a Centrului, care acoperă perioada 2013-2017. Evaluarea, care este realizată de un contractant extern, este supervizată de un comitet director al Consiliului de administrație. Raportul final este așteptat la sfârșitul anului.

Privind la realizările impresionante ale ECDC, aștept cu nerăbdare următorii doi ani la conducerea Consiliului de administrație. Va fi o perioadă interesantă pentru Centru, care va cuprinde rezultatele evaluării externe a Centrului și o strategie nouă pe termen lung. Consiliul de administrație va rămâne în centrul discuțiilor și va însoți aceste schimbări, asigurându-se că Centrul își îndeplinește misiunea și sarcinile în conformitate cu condițiile stabilite în regulamentul de înființare.

Dr. Anni-Riitta Virolainen-Julkunen

Președinte al Consiliului de administrație al ECDC
5 martie 2019

Stânga sus și centru: Clădirea ECDC din Solna, Suedia

Dreapta sus: Fostul sediu al ECDC

Centru dreapta: Trecători a căror imagine se reflectă în ușile de sticlă de la intrare

Jos: Reuniune internațională în sala principală de conferințe a ECDC

Introducere din partea directorului

La începutul lunii aprilie 2018, ECDC a fost relocalat într-o unitate modernă din cartierul Solna-Frösunda chiar la periferia Stockholmului. Echipa noastră logistică a făcut o treabă excelentă și în scurt timp ne-am instalat complet în noul sediu.

Pe lângă mutarea fizică, am luat și o serie de decizii de perspectivă pentru viitorul ECDC:

- Am început lucrul la strategia pe termen lung a ECDC pentru 2021-2027.
- Am început un dialog cu părțile interesate în legătură cu două proiecte noi și interesante: *E-sănătate și tehnologii digitale și Prognostic*.
- Inițiativa *Următoarea generație ECDC* va da Centrului o nouă structură organizatorică.
- Consiliul de administrație a inițiat a treia evaluare externă a Centrului, care va cuprinde anii 2013-2017.

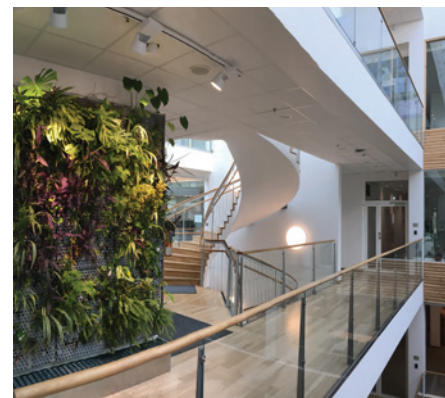
În 2018, ne-am concentrat asupra a trei domenii prioritare:

- Vaccinările. ECDC a furnizat Comisiei Europene dovezi științifice pentru o nouă recomandare a Consiliului privind bolile care pot fi prevenite prin vaccinare.
- Rezistența la antimicrobiene. Într-un nou studiu, am estimat că bacteriile rezistente la antimicrobiene omoară 33 000 de europeni în fiecare an; rezistența la antimicrobiene implică costuri de aproximativ 1 miliard de euro pe an în Europa.
- Obiectivele de dezvoltare sustenabilă ale Organizației Națiunilor Unite. În domeniul monitorizării bolilor, ECDC și-a aliniat activitatea de monitorizare la obiectivele ONU; supravegherea HIV, hepatitei și TBC-ului sunt exemple relevante în acest sens.

În septembrie 2018, ECDC și-a început mandatul în calitate de președinte al Rețelei agențiilor UE. Acest fapt a oferit o oportunitate binevenită de a ne angaja într-un schimb vast de cunoștințe cu agenții înrudite și ne-a ajutat să ne aliniem procesele, cu beneficii tangibile pentru munca noastră de zi cu zi.

Dr. Andrea Ammon

Director al ECDC
5 martie 2019

ECDC – Agenția europeană pentru sănătate publică

Înființat în anul 2005, cu sediul la Stockholm, în Suedia, Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC) face parte dintr-o rețea de agenții ale UE. Aceste agenții îndeplinesc sarcini tehnice și științifice care sprijină instituțiile UE în luarea deciziilor și în punerea în aplicare a politicilor. Agențiile UE sunt organisme descentralizate, care se regăsesc în aproape toate statele membre ale UE.

Domeniul de aplicare al mandatului ECDC cuprinde supravegherea a aproape 60 de boli infecțioase, de la SIDA/HIV la zoonoze rare. De asemenea, promovăm vaccinarea, identificăm comportamente relevante pentru sănătate, asigurăm calitatea activităților de laborator la nivelul Europei, formăm epidemiologi în domeniul sănătății publice din toată Europa și informăm publicul cu privire la toate aspectele bolilor infecțioase.

La sfârșitul anului 2018, ECDC avea 267 de membri de personal statutar implicați în supravegherea bolilor, depistarea focarelor, consiliere științifică, tehnologia informației, comunicare și administrație.

O abordare europeană cu privire la supravegherea bolilor

ECDC operează și menține trei sisteme principale pentru monitorizarea bolilor infecțioase la nivelul Europei. Fiecare sistem vizează un domeniu de control

al bolilor: SAPR (alerte de detectare a amenințărilor, alerte pentru amenințări), EPIS (informații privind epidemiile) și TESSy (supravegherea bolilor și statistici).

- Sistemul de alertă precoce și răspuns rapid (SAPR), care a fost complet reconceptuat în 2018, este un sistem confidențial care permite statelor membre și Comisiei Europene să facă schimb de informații despre evenimente care vizează sănătatea și care pot avea impact la nivelul UE și să coordoneze măsurile de răspuns pentru a proteja sănătatea publică. În 2018, an marcat de mai multe focare severe de rujeolă, sistemul și-a dovedit din nou valoarea ca serviciu solid de alertă.
- Sistemul de informații privind epidemiile (EPIS) este o platformă de comunicare online securizată care permite schimbul de informații epidemiologice între oamenii de știință și experții din domeniul sănătății publice.
- Sistemul european de supraveghere (TESSy) este un sistem de baze de date la scară mare cu date despre boli. Țările din UE/SEE raportează periodic în sistemul TESSy datele lor naționale despre bolile infecțioase. Pe baza acestor date, vizitatorii atlasului online de supraveghere a bolilor infecțioase al ECDC pot genera rapoarte de supraveghere actualizate și hărți interactive.

În plus, ECDC sprijină activitatea Comisiei Europene și a statelor membre din Comitetul pentru securitate sanitară al UE, care funcționează în calitate de grup consultativ pentru securitatea sanitară la nivel european.

*Stânga sus: Steagurile UE care flutură la sediul ECDC
Dreapta sus: Noua clădire a ECDC văzută de pe autostradă
Centru dreapta: Un interior verde și luminos*

Jos: Reuniunea zilnică în jurul mesei rotunde este găzduită de echipa de informații privind epidemiile

Klebsiella pneumoniae kit pentru detectarea carbapenemazei KPC-1. Rezistența gram-negativă ar putea deveni o problemă majoră pentru tratament în următorii câțiva ani. Există foarte puține medicamente în pregătire în companiile farmaceutice pentru combaterea acestor organisme.

Programele ECDC privind bolile: urmărirea epidemiologiei bolii

Cu date despre aproximativ 60 de boli și teme privind sănătatea, cum ar fi rezistența la antimicrobiene, din toate statele membre ale UE, oamenii de știință din cadrul ECDC pot descrie o imagine detaliată a situației epidemiologice (și istorice) actuale din

Europa. Centrul monitorizează tendințele bolilor și sugerează măsuri pentru prevenirea bolilor și a focarelor. Activitatea desfășurată de ECDC în legătură cu bolile este grupată în „Programe referitoare la boli”.

Bacteriile rezistente la antibiotice și povara în creștere a Europei privind sănătatea

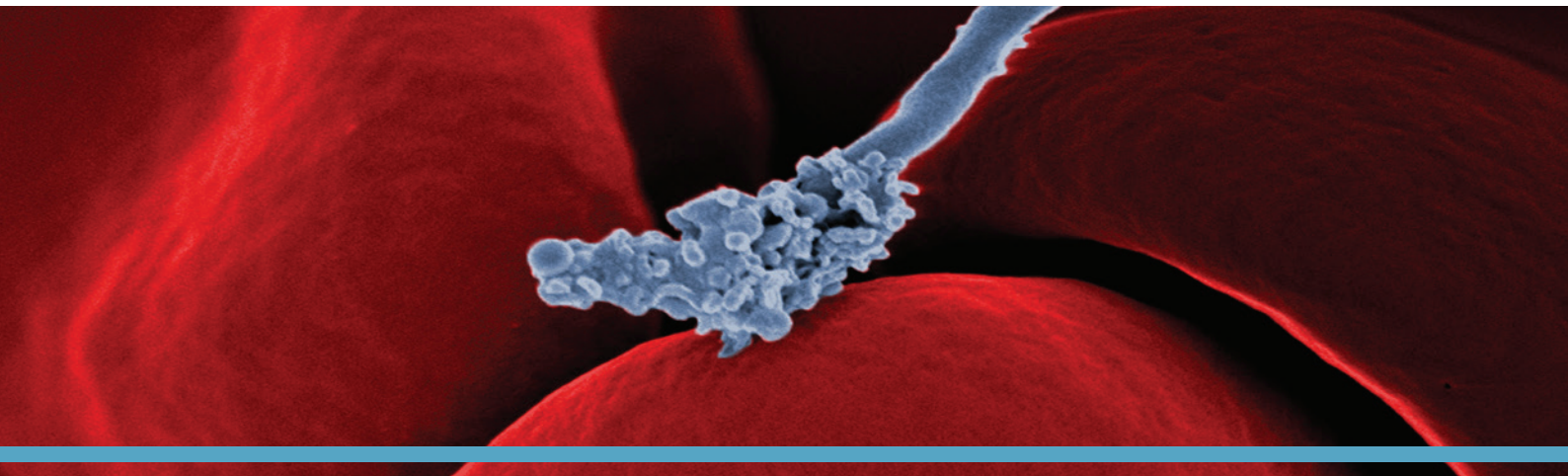
Rezistența la antimicrobiene și infecțiile asociate asistenței medicale (programul ARHAI). Când ECDC a început să lucreze la un nou studiu pentru a evalua povara asupra sănătății cauzată de infecțiile cu bacteriile rezistente la antibiotice în UE/SEE, experții ECDC au luat în considerare ultimele seturi de date de la nivel european, le-au verificat din punct de vedere al calității și au stabilit o estimare destul de conservatoare. Studiul a concluzionat că aproximativ 33 000 de europeni mor în fiecare an ca o consecință directă a infecțiilor cu bacterii rezistente la antibiotice. Multe dintre aceste infecții sunt dobândite în spital.

Două sondaje publicate cu ocazia Zilei europene a informării despre antibiotice din 2018 arată că prevalența infecțiilor asociate asistenței medicale și utilizarea antimicrobienelor variază considerabil între țări. Imaginea de ansamblu este și mai îngrijorătoare: cu 8,9 milioane de cazuri ce apar în fiecare an în spitale și în unități de îngrijire de lungă durată, Europa se confruntă cu o problemă de o amploare enormă.

În orice zi, unul din trei pacienți din UE primește cel puțin un antimicrobian. Nu toate aceste medicamente sunt necesare și prescrierea lor contribuie la răspândirea rezistenței la antimicrobiene. Pentru a ameliora situația, ECDC a reunit mai multe rețele de supraveghere în cadrul unei conferințe, la care au participat 300 de reprezentanți din statele membre.

De-a lungul anului, experții ECDC și-au vizitat ologii din Bulgaria, Norvegia și Regatul Unit pentru a discuta aspecte privind rezistența la antimicrobiene.

ECDC continuă să acționeze în calitate de contribuabil-cheie în cadrul Grupului operativ transatlantic privind rezistența la antimicrobiene și a contribuit la acțiunea comună a UE privind rezistența la antimicrobiene și infecțiile asociate asistenței medicale. Aceste activități sunt reflectate în detaliu pe site-ul ECDC.

Ce este un vector? Mă poate îmbolnăvi?

Boli emergente și cu transmitere prin vectori (programul EVD). Termenul „vector al bolii” se referă în general la artropode (țânțari, muște, muște de nisip, păduchi, purici, căpușe și acarieni) care poartă și transmit microorganisme infecțioase în alte organisme vii.

O astfel de boală este febra West Nile, cauzată de un virus răspândit de obicei de țânțari infectați. Comparativ cu situația de acum câțiva ani, numărul de cazuri de febră West Nile a crescut substanțial. În 2018, ECDC monitoriza cel mai mare focar de virus West Nile din Europa de până atunci. Țările europene au raportat, în 2018, peste 2 000 de infecții la om transmise local, un număr care depășea cu ușurință totalul combinat din perioada anterioară de șapte ani (1 832 de cazuri).

Actualizări săptămânale și hărți privind infecțiile cu virusul West Nile în Europa sunt disponibile pe site-ul ECDC; ECDC publică și hărți privind distribuția diverselor specii de țânțari, căpușe și muște de nisip care sunt vectori de boală la oameni și animale. În 2018 a fost efectuat un studiu de teren, inițiat în 2017, privind strategiile de control al vectorilor pentru febra West Nile în Europa. În plus, au fost efectuate trei studii de teren privind controlul țânțarilor invazivi; acești țânțari pot purta agenți patogeni care cauzează febra denga, Chikungunya și Zika.

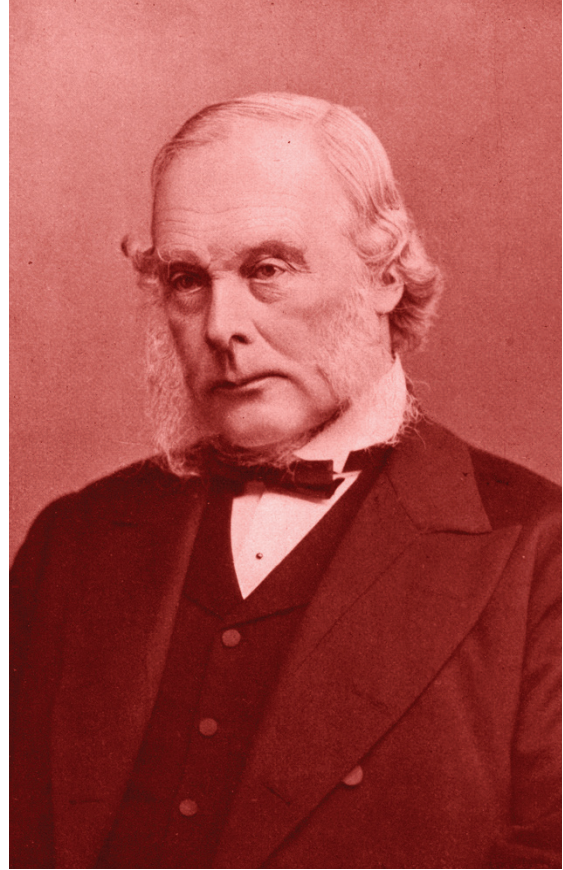
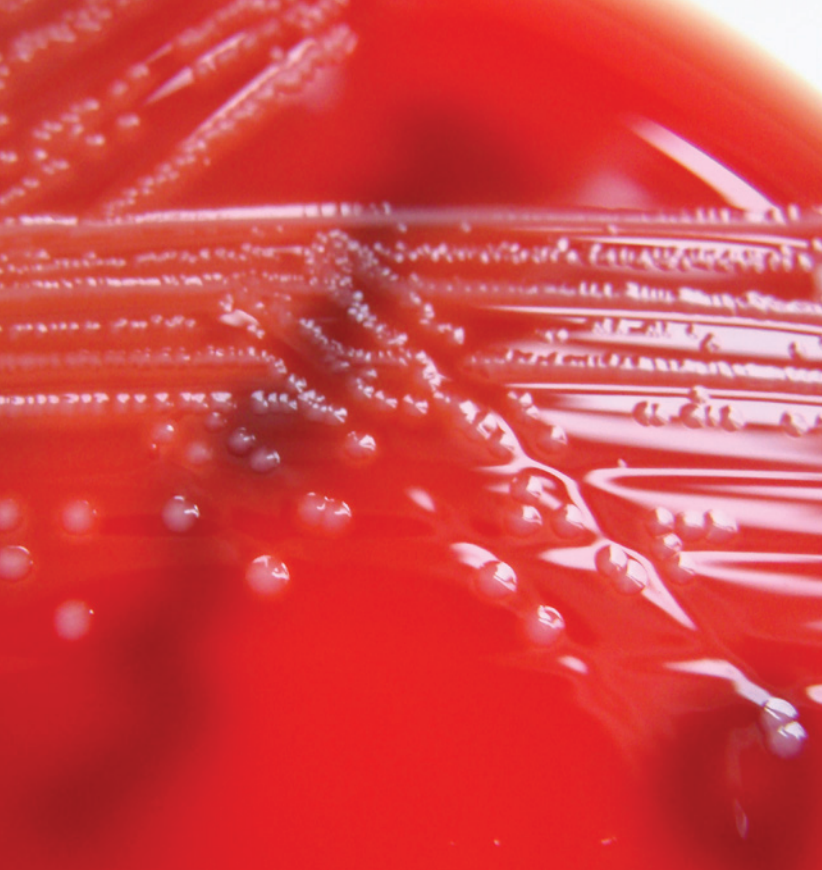
După mulți ani cu doar câteva cazuri raportate, febra denga a revenit în Europa, cu peste 3 000 de cazuri raportate în ultimii trei ani. Majoritatea cazurilor au fost importate, dar în zonele în care sunt prezenți țânțarii *Aedes* infectați, transmiterea locală este posibilă: la începutul lunii octombrie 2018, nouă cazuri de dengă autohtonă au fost confirmate în UE, trei în Spania și șase în Franța, în trei focare separate.

Împreună cu Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA), ECDC a continuat să culegă date despre vectorii artropode (insecte și rude apropiate) ale bolilor la om și la animale și a publicat hărți actualizate privind vectorii pe site-ul său pentru a prezenta distribuția și evoluția lor în Europa.

De asemenea, Centrul este conștient de riscul pe care îl prezintă bolile care până acum nu au cauzat focare în Europa. De exemplu, Centrul a pregătit mai multe evaluări rapide ale riscului în legătură cu focarele de Ebola din Africa: există vreun risc de import, sunt cetățenii europeni în pericol? Răspunsul, în 2018, a fost unul liniștitor: „Nu”.

Stânga sus: Nu toți țânțarii sunt vectori ai bolilor

Jos: Bacterii Borreliae. Borelioza febrilă recidivantă este o boală cu transmitere prin vectori, caracterizată prin febră ridicată recurentă, dureri musculare și greață. Boala se transmite prin mușcăturile de păduchi sau căpușe; în Europa, boala este prezentă în unele zone mediteraneene.

Uneori, „Faptul că-l fierbeți, îl curățați, îl gătiți, îl spălați sau renunțați la el” nu este de ajuns

Boli cu transmitere prin alimente și cu transmitere hidrică și zoonoze (programul FWD). EPIS-FWD este sistemul de informații privind epidemiile al ECDC pentru bolile cu transmitere prin alimente și cu transmitere hidrică. Numărul de interogări urgente în EPIS-FWD a crescut de la 53 în 2017 la 77 în 2018, o creștere mică, dar relevantă. Un focar deosebit de grav a fost cauzat de *Listeria monocytogenes*, care a dus la numeroase decese. Pentru a investiga acest focar, ECDC și EFSA și-au unit forțele și au dispus secvențierea întregului genom al agentului patogen. Rezultatele au confirmat că un lot de legume congelate a fost sursa probabilă a focarului.

În alt efort de colaborare, ECDC și EFSA au publicat două rapoarte ample: unul privind tendințele și sursele zoonozelor, agenților zoonotici și focarelor alimentare (date din 2017) și unul privind rezistența la antimicrobiene a bacteriilor zoonotice și indicatoare de la om, animale și alimente (date din 2016).

ECDC a invitat participanți din șase țări la un atelier pe tema pregătirii privind incidentele asociate cu siguranța alimentelor și sănătatea publică din mai multe țări. Centrul operează și un program de schimburi profesionale pentru experții în boli cu transmitere prin alimente și cu transmitere hidrică.

Pe partea de tehnologie, ECDC a reușit să deschidă noi drumuri dezvoltând prima analiză de cluster cu

date preluate din baza de date de tipizare moleculară TESSy.

ECDC a finanțat mai multe evaluări externe ale calității. Evaluările externe ale calității monitorizează performanța laboratorului prin prezentarea de mostre identice laboratoarelor din Europa. Se compară precizia rezultatelor și fiecare laborator primește un scor care îi detaliază performanța. Evaluările externe ale calității s-au dovedit a fi instrumente esențiale pentru a îmbunătăți performanța laboratoarelor. În 2018, ECDC a organizat evaluări externe ale calității pentru *Listeria*, *Salmonella*, *Campylobacter* și STEC. În plus, Centrul a organizat un test de competență pentru ansamblul întregului genom al *Listeria monocytogenes*.

Stânga sus: Listeria monocytogenes pe geloză Columbia cu sânge de cal și omul după care a fost numită, dr. Joseph Lister (1827-1912)
Dreapta jos: Citirea secvenței ADN

Brighton Pride, 2018: Nu o pot transmite, nu o voi transmite mai departe.

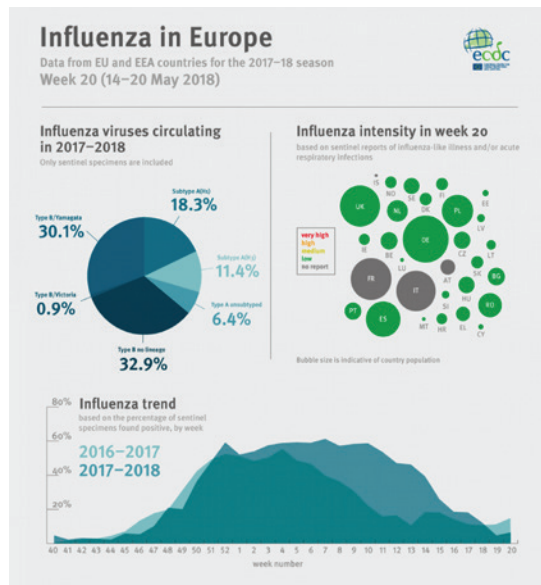

Prevenirea HIV: măsuri profilactice și profilaxie preexpunere

HIV, infecții cu transmitere sexuală și hepatită virală (programul HASH). Al treilea obiectiv al ONU pentru dezvoltare durabilă este unul care vizează sănătatea și bunăstarea: „Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toți la toate vârstele.” Monitorizarea progresului către atingerea acestui obiectiv în domeniul HIV/SIDA poate fi o sarcină descurajantă. La reuniunea rețelei de supraveghere a HIV din 2018, ECDC și OMS, cu implicarea semnificativă a UNAIDS, au dorit să ofere experților în boli posibilitatea de a analiza mai în profunzime modul în care progresul către atingerea celui de-al treilea obiectiv de dezvoltare durabilă poate fi măsurat în mod obiectiv. O activitate similară a fost efectuată cu privire la Declarația de la Dublin (care stabilește o agendă ambițioasă pentru HIV/SIDA): Monitorizarea răspunsului HIV a fost reanalizată și aliniată cu țintele din cadrul obiectivelor dezvoltării durabile.

De asemenea, programul:

- a lansat instrumentul său de modelare pentru acuratețea estimărilor HIV;
- a inițiat un nou sistem de supraveghere pentru rezistența HIV la medicamente în nouă țări din UE;
- a organizat, împreună cu UNAIDS, o reuniune a experților privind administrarea profilaxiei preexpunere;
- a publicat un ghid integrat pentru testarea HIV, hepatitei B și hepatitei C;
- a lansat prima bază de date interactivă online pentru studiile de prevalență privind hepatita B și hepatita C și
- a inițiat un nou protocol de sondaj privind seroprevalența pentru hepatita C pentru a evalua povara reală determinată de boală în trei țări.

Un vaccin pentru fiecare anotimp

Gripa și alte virusuri respiratorii (programul IRV). În fiecare an, avem nevoie de un nou vaccin antigripal deoarece anual circulă diferite tulpini de gripă. Un vaccin care protejează împotriva tulpinilor care au circulat în timpul ultimului sezon gripal nu va oferi imunitate împotriva noii tulpini de anul acesta. Deși un vaccin universal care să protejeze împotriva gripei sezoniere pentru mai mulți ani pare a fi un lucru posibil, introducerea sa efectivă poate dura ani de zile. Între timp, vaccinarea cu cel mai nou vaccin antigripal este cel mai bun lucru pe care-l putem face pentru protecția noastră și a celorlalți.

Bolile respiratorii asociate gripei sezoniere iau aproximativ 40 000 de vieți în fiecare an în regiunea europeană a OMS. În ciuda acestor cifre dramatice, doar o mică parte a populației se vaccinează. Peste 75 % din aceste decese sunt în rândul persoanelor în vârstă de 65 de ani sau peste, dar vaccinarea rămâne în continuare la un nivel scăzut în acest grup expus riscului. În aproximativ jumătate din țările din regiunea europeană a OMS se vaccinează mai puțin de una din trei persoane în vârstă. Chiar și în rândul lucrătorilor din domeniul sănătății, rata de vaccinare este sub 50 %.

În fiecare anotimp, ECDC și biroul regional pentru Europa al OMS publică cifre săptămânale cu privire la supravegherea gripei. Datele publicate sprijină în mod clar munca asiduă a ECDC din acest domeniu: gripa rămâne o amenințare majoră pentru sănătate și siguranța este crucială.

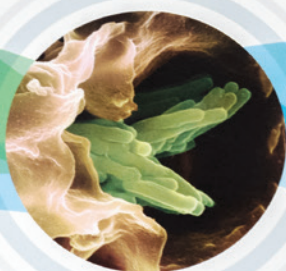
Gripa aviară este un alt aspect important al activității programului. Ca și în anii anteriori, ECDC și EFSA au publicat rapoarte trimestriale comune de evaluare a

situației privind gripa aviară. Centrul a publicat un raport privind politicile de vaccinare împotriva gripei și a acoperirii sale, ceea ce confirmă din nou că gradul de acoperire a vaccinării în rândul persoanelor în vârstă din Europa este foarte scăzut. În alt raport, programul a estimat că eficacitatea vaccinului între 2015 și 2018 a crescut în jurul valorii de 40 %.

Centrul a efectuat o analiză a planurilor naționale de pregătire pentru pandemie, subliniind deficiențele și sugerând măsuri de remediere. Supravegherea evoluției bolilor severe și supravegherea bazată pe genom au fost adăugate la supravegherea de rutină a gripei – un impuls major pentru calitatea supravegherii. Sistemele de supraveghere pentru gripă și SARS au trecut printr-o evaluare și programul pentru virusul gripal și alte virusuri respiratorii a fost evaluat pentru a se urmări calitatea și eficacitatea rezultatelor.

ECDC a formulat un avis privind intervențiile non-farmacologice în timpul unei pandemii; documentul a concluzionat că majoritatea intervențiilor prezintă doar dovezi limitate privind eficacitatea.

*Sus: Vaccinarea împotriva gripei. O mică injecție... și gata
Stânga jos: Infografic săptămânal privind gripa
Dreapta jos: „Omoară gripa aviară”? Dacă ar fi atât de simplu.*

Tuberculosis surveillance and monitoring in Europe

2018

2016 data

ERS EUROPEAN
RESPIRATORY
SOCIETY
every breath counts

European Union Standards for Tuberculosis Care

2017 update

Putem eradica TBC-ul latent?

Tuberculoza (programul TBC). Infecția cu TBC latent afectează una din șapte persoane din regiunea europeană a OMS. O zecime din populația infectată se îmbolnăvește de TBC activ în timpul vieții. Ghidul Centrului privind gestionarea programatică a TBC-ului latent completează așadar o lacună critică în eforturile europene de prevenire a TBC-ului.

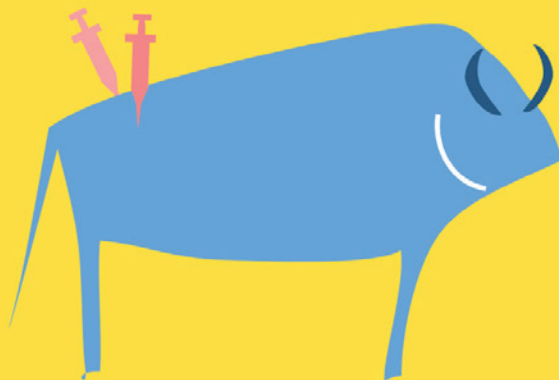
O imagine cuprinzătoare a situației epidemiologice a TBC-ului poate fi găsită în raportul anual din 2018 privind *Supravegherea și monitorizarea tuberculozei în Europa*. Raportul, un proiect comun al ECDC și al biroului regional pentru Europa al OMS, a fost lansat înainte de Ziua Mondială a TBC-ului, 24 martie 2018.

Ca parte a proiectului cu durata de trei ani, ECDC a sprijinit cinci țări cu prioritate ridicată în privința TBC-ului (Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania și România) prin vizite de schimb de experiență și cursuri de formare. Proiectul va fi continuat și extins în 2019, abordând nevoile legate de TBC în alte state membre. Nevoile foarte tangibile din statele membre sunt vizate și de *standardele actualizate ale Uniunii Europene pentru îngrijirea tuberculozei*, care au fost publicate în 2018 și traduse în toate limbile oficiale ale UE.

În aprilie, ECDC a lansat un proiect care colectează dovezi pentru secvențierea întregului genom pentru tuberculoză. Proiectul este un alt exemplu de utilizare tot mai extinsă a secvențierii întregului genom în diagnosticarea și supravegherea bolii.

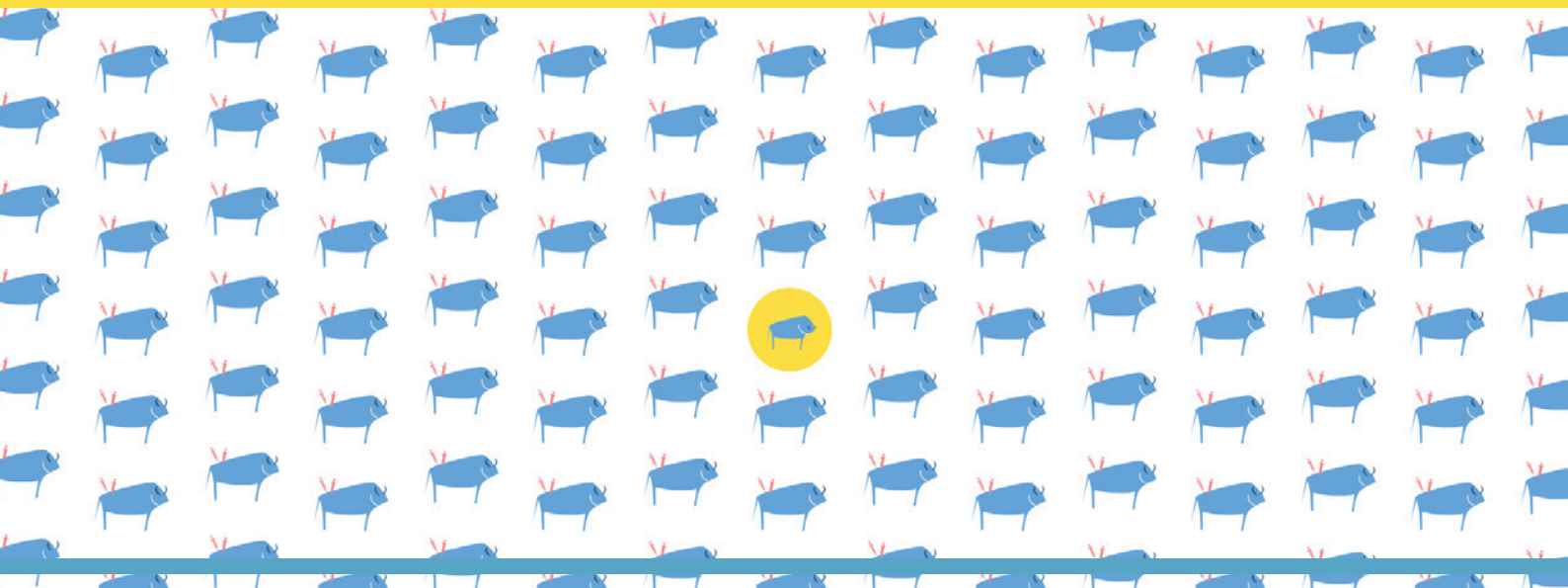
Stânga: Noul model al raportului privind tuberculoza, un proiect comun al ECDC și biroului regional pentru Europa al OMS.

Dreapta: „Fiecare respirație contează”: standarde UE actualizate pentru îngrijirea TBC-ului. ECDC a publicat documentul în toate limbile UE/SEE.

The last week of April is European Immunisation Week

Find out more at www.ecdc.europa.eu

Cea mai mare poveste de succes

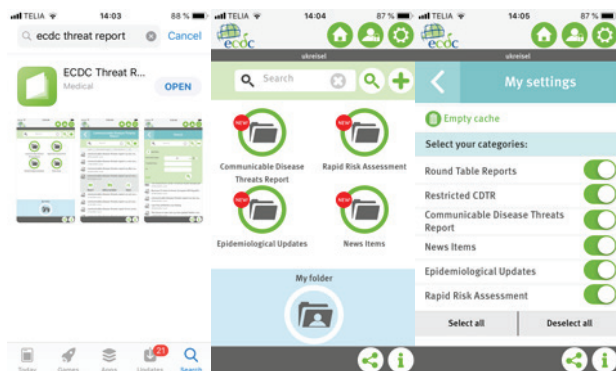
Boli care pot fi prevenite prin vaccinare (programul VPD). Vaccinurile reprezintă una dintre cele mai mari realizări în domeniul sănătății publice. Ele au scăzut foarte mult povara bolilor transmisibile și există speranța rezonabilă că în curând și mai multe boli vor putea fi prevenite prin vaccinare. Din păcate, multe vaccinuri au devenit victime ale propriului succes. Dat fiind că unele boli care pot fi prevenite prin vaccinare s-au diminuat sau chiar au dispărut, unii oameni cred că omiterea vaccinării de rapel – sau nevaccinarea – nu va avea consecințe negative. Numeroasele focare de rujeolă din 2018 au demonstrat cu claritate că nu este așa. Cu evaluări rapide ale riscurilor privind focarele de rujeolă și actualizări lunare ale rapoartelor sale de monitorizare privind rujeola și rubeola, ECDC sprijină activ obiectivul OMS de eliminare a rujeolei.

În 2018, programul VPD a furnizat dovezi tehnice și informații științifice pentru recomandarea Consiliului privind vaccinarea, prezentată în aprilie și adoptată în decembrie. ECDC a pus bazele unui proces de colaborare pentru a sprijini așa-numitele NITAG, grupuri consultative tehnice naționale pentru imunizare, cu scopul de a consolida colaborarea științifică și schimbul de informații în Europa.

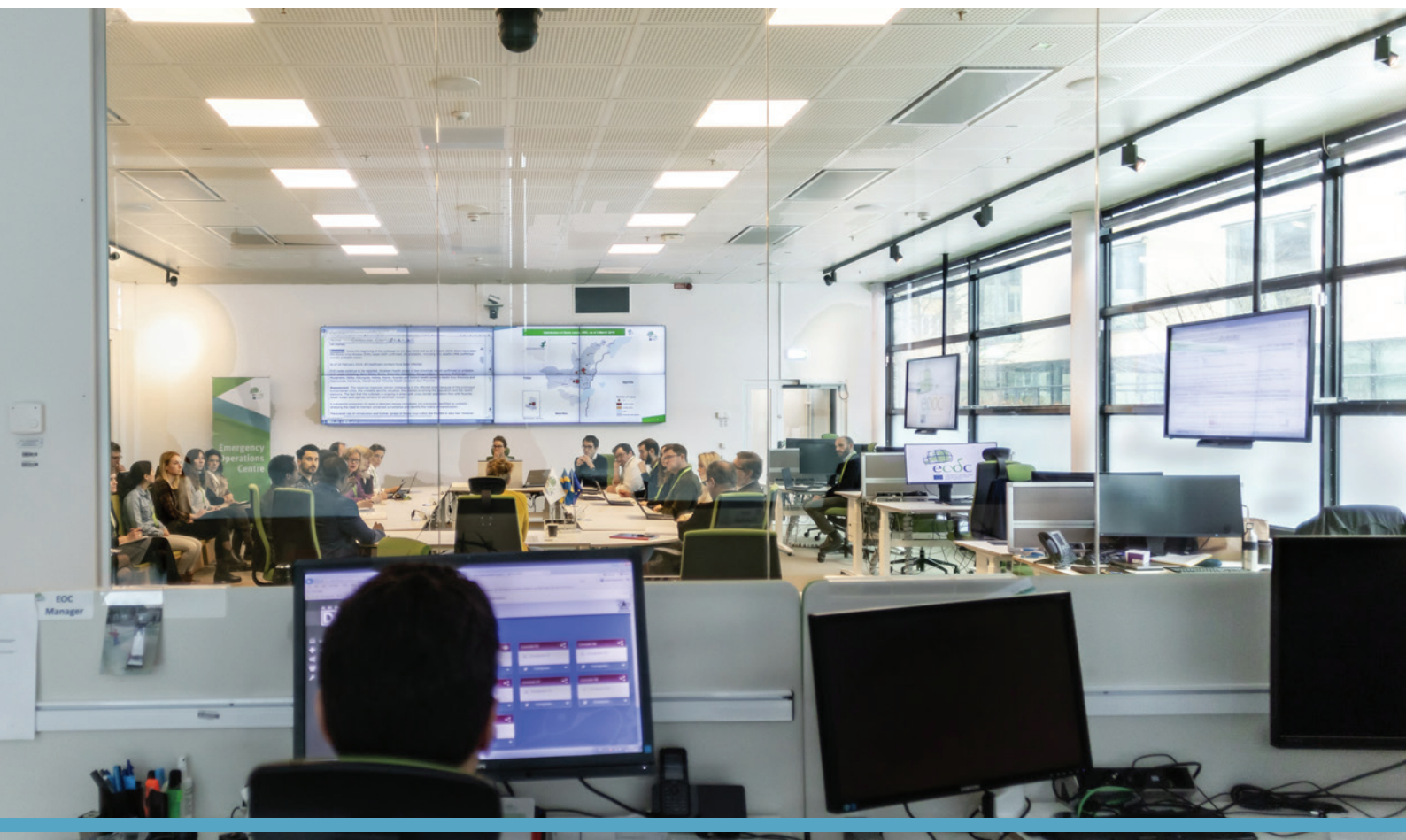
La un nivel mai practic, ECDC a publicat un manual referitor la proiectarea și implementarea sistemelor de informații privind imunizarea și și-a ajustat sistemul de supraveghere pentru tusea convulsivă și boala pneumococică invazivă. Planificatorul UE pentru vaccinare a continuat să fie una dintre funcțiile cele mai vizitate de pe site-ul ECDC.

*Stânga sus: Promovarea săptămânii europene a imunizării
Stânga jos: Vizualizarea imunității efectivelor
Dreapta: Tweet video*

Stânga: Capturi de ecran din aplicația mobilă a ECDC Threat Report
Jos: Noul centru de operațiuni de urgență al ECDC

O abordare bazată pe fapte pentru sănătatea publică a Europei

Supravegherea bolilor

Cantitatea mare de date epidemiologice prezentate de partenerii noștri are nevoie de o infrastructură informatică solidă. Pentru a prelucra cantitatea din ce în ce mai mare de date privind bolile și pentru a fi la curent cu evoluțiile tehnologice, ECDC a lansat în 2018 un proiect de reconcepere a sistemelor sale de supraveghere.

ECDC a continuat proiectul EPHESUS. EPHESUS, care înseamnă *Evaluarea sistemelor de supraveghere a sănătății publice din Uniunea Europeană/Spațiul Economic European*, evaluează 52 de sisteme de supraveghere a bolilor din 30 de țări. În plus față de supravegherea standard, proiectul include și servicii de laborator finanțate de ECDC, tipizare moleculară/geometrică de rutină și monitorizarea evenimentelor asociate bolilor infecțioase.

În 2018, atlasul online interactiv de supraveghere a bolilor infecțioase al ECDC a inclus date privind 56 de boli și subiecte privind bolile. Utilizatorii pot selecta seturi de date individuale și pot genera hărți personalizate ale bolilor. În 2018, s-au adăugat date privind consumul de antimicrobiene, oferind o indicație clară și foarte elocventă privind utilizarea cu prudență a antibioticelor.

Experții ECDC au ajutat la pregătirea punerii în aplicare a Deciziei nr. 1082/2013/UE privind amenințările transfrontaliere pentru sănătate prin furnizarea

definițiilor de caz referitoare la boli cum ar fi neuroborelioza Lyme, denga, Chikungunya și Zika.

Secvențierea întregului genom schimbă în mod rapid modul în care desfășurăm supravegherea bolilor și culegem date. În 2018, Centrul a ajuns la un acord cu statele membre în legătură cu modul de analiză, schimb și stocare a datelor despre secvențierea întregului genom pentru agenți patogeni în Europa.

Informații despre epidemii

În 2018, au fost detectate 377 de evenimente de boală prin intermediul informațiilor despre epidemii. Un „eveniment” poate fi un focar major, cum ar fi Ebola în Africa de Vest, sau un grup relativ mic cu boala legionarilor pe un vas de croazieră în Europa. Numeroase focare europene nu ar fi fost niciodată detectate în absența unor noi abordări: Utilizarea de către ECDC a rețelelor de socializare și a tehnologiilor de crowd sourcing poate detecta indicatorii focarului care altfel nu ar fi observați. De asemenea, ne implicăm în monitorizarea evenimentelor de masă, folosind o abordare similară.

Rapoartele de supraveghere sunt diseminate prin intermediul site-ului nostru, dar un număr din ce în ce mai mare de utilizatori au instalat aplicația Threat Report a ECDC pentru dispozitivele mobile și au descărcat deja peste 25 000 de documente de la lansarea sa.

Sus: Fotografie cu interiorul noii clădiri a ECDC

Stânga jos: Reuniune a forumului consultativ al ECDC

Dreapta jos: Noua clădire oferă spații pentru reuniuni oficiale și neoficiale

Pregătirea

Pregătirea este piatra de temelie a sănătății publice. ECDC ajută statele membre ale UE să stabilească și să ajusteze mecanismele de răspuns pentru a preveni, a răspunde și a-și reveni în urma amenințărilor la adresa sănătății publice, protejând astfel sănătatea publică a Europei în domeniul bolilor transmisibile.

În 2018, echipa ECDC a ajutat România să elaboreze un plan național de pregătire pentru urgențele în domeniul sănătății publice. De asemenea, ECDC a oferit Comisiei Europene asistență tehnică pentru o serie de sarcini legate de punerea în aplicare a articolului 4 din Decizia nr. 1082/2013/UE privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate.

Pregătirea la nivel practic a fost demonstrată de lansarea HEPISA, un instrument al ECDC de autoevaluare a pregătirii pentru situații de urgență în domeniul sănătății, care permite țărilor să efectueze un audit legat de „pregătirea pentru situații de urgență”.

Alte activități au inclus un raport de pregătire a comunității, un curs de instruire cu privire la conștientizarea riscurilor biologice și un exercițiu de simulare de o zi. De asemenea, Centrul a publicat un ghid despre cum se pot desprinde recomandări de bune practici din exerciții, analize și evaluări.

Răspunsul

Evaluările riscurilor se bazează în mare măsură pe calitatea datelor despre boli primite de Centru și pe experții care le analizează.

Pentru asigurarea calității, ECDC implică specialiști în boli infecțioase din statele membre afectate în realizarea evaluărilor sale rapide ale riscurilor. Recrutarea experților externi era un proces complicat, dar după o analiză amănunțită, Centrul a reușit să-și simplifice procedurile pentru experții externi în boli din statele membre. O mare parte din cele 35 de evaluări rapide

ale riscurilor și cele 16 actualizări epidemiologice ale Centrului realizate în 2018 au beneficiat deja de procedura actualizată.

Pe partea de tehnologie, Centrul a lansat o versiune reprojectată și mult îmbunătățită a SAPR (sistemul de alertă precoce și răspuns rapid) în septembrie 2018.

Intervențiile pe teren în afara Europei au loc dacă situația o cere. În 2018, unul dintre experții noștri a plecat într-o misiune de răspuns în Republica Democrată Congo pentru a sprijini măsurile de supraveghere coordonate de Direcția Generală Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene.

Consiliere științifică

Consilierea științifică acoperă toate domeniile de sănătate publică. Urmând politica ECDC de acces liber, rezultatele cercetării sunt distribuite gratuit prin site-ul Centrului.

În 2018, ECDC a primit 31 de cereri de consiliere de la Comisia Europeană și de la Parlamentul European. Mai mult de două sute de documente științifice au fost publicate pe site-ul ECDC, inclusiv cinci ghiduri de amploare privind sănătatea publică; alte 86 de lucrări științifice scrise de oamenii de știință ai ECDC au apărut în reviste de specialitate evaluate inter pares, cum ar fi *Eurosurveillance*.

Eurosurveillance, revista științifică a ECDC, a fost clasificată pe locul cinci între revistele de boli infecțioase și a atins un factor de impact de 7,1 în 2018.

În noiembrie, ESCAIDE, cea mai importantă conferință științifică a ECDC, a atras peste 600 de participanți din 50 de țări.

Microbiologie

Microbiologia este unul dintre domeniile cărui a s-a acordat multă atenție în 2018, în special ca urmare a progreselor rapide realizate în secvențierea ADN-ului care permit oamenilor de știință să compare secvențele de agenți patogeni și să detecteze focare asociate cu aceeași sursă. În consecință, ECDC și-a revizuit foaia de parcurs pentru tipizarea moleculară; acum, foaia de parcurs explorează ce impact va avea tipizarea moleculară asupra supravegherii bolilor în Europa.

Tipizarea moleculară generează cantități mari de date și necesită un nivel înalt de putere de calcul. Microbiologii ECDC au propus o platformă europeană comună pentru managementul și analiza datelor bazate pe secvențiere. Odată implementată, aceasta va constitui o schimbare de paradigmă în monitorizarea bolilor, în special cu privire la investigațiile focarelor din mai multe țări aici în Europa.

Un alt domeniu examinat de echipa noastră de microbiologie este capacitatea laboratorului și controlul calității. ECDC evaluează cu regularitate calitatea laboratoarelor din Europa în așa-numitele evaluări externe ale calității. Metodologia EULabCap a ECDC oferă un set de instrumente bine ajustate care sunt utilizate pentru evaluarea calității și a eficienței laboratoarelor. În cel mai recent raport EULabCap, indexul de performanță a ajuns la un nivel încurajator de 7,5 puncte din 10, demonstrând niveluri ale capacității „rezonabile” până la „ridicate”, precum și diminuarea decalajelor de capacitate dintre țări.

Toate activitățile din acest domeniu se bazează pe *Strategia ECDC pentru analiza externă a calității a laboratoarelor de microbiologie pentru sănătatea publică*. Această strategie este actualizată în mod constant ca urmare a evoluțiilor rapide din domeniu. Cea mai recentă versiune a strategiei a fost publicată în iunie 2018.

Stânga: CTTGACCACC... Citirea secvenței ADN

Conectarea la comunitatea de sănătate publică a Europei

Formare în domeniul sănătății publice

Programul de burse ECDC pregătește epidemiologi (EPIET) și microbiologi (EUPHEM) care să poată interveni în focarele transfrontaliere și în cazul altor amenințări la adresa sănătății publice. Acesta pune în legătură multe organizații europene din domeniul sănătății publice la nivel profesional și deseori la nivel personal.

În 2018, 37 de bursieri au absolvit programul și alți 434 de participanți urmează cursurile prin intermediul activităților de dezvoltare profesională continuă ale ECDC. Deși unele cursuri solicită prezența fizică, cursurile Academiei Virtuale ECDC (EVA) pot fi urmate online. În 2018, au fost lansate patru cursuri noi online și altele au fost actualizate.

Programul de formare al ECDC pune accentul în principal pe cursurile și seminariile proprii, dar Centrul monitorizează și activitățile educaționale din sectorul sănătății publice din Europa: un sondaj efectuat în rândul membrilor Asociației Școlilor de Sănătate Publică din regiunea europeană a arătat că ofertele din domeniul prevenirii și controlului bolilor transmisibile devin din ce în ce mai cuprinzătoare.

Relații internaționale și sprijin la nivel de țară.

ECDC menține o rețea profesională extinsă. Relațiile dintre biroul regional pentru Europa al OMS și ECDC au fost mereu solide. În 2018, cobrandingul a fost extins la toate produsele comune ECDC-OMS Europa (rapoarte, comunicate de presă și prezentări). În 2018, ECDC a primit vizite oficiale de la Centrul pentru Controlul și Prevenirea Bolilor din China și de la Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor din Africa.

Țările aflate în proces de preaderare reprezintă o altă activitate vizată. Când ECDC a folosit o metodologie EULabCap adaptată pentru verificarea capacității, rezultatele au indicat o nevoie clară de capacitate suplimentară de laborator în acest grup de țări.

ECDC a avut o contribuție esențială la crearea unui plan de acțiune pentru Ucraina, o țară vecină cu UE. Centrul a acordat asistență și Macedoniei de Nord în elaborarea unui plan național, pentru a urmări evaluările deja efectuate în 2015 și 2016.

Mecanismul ECDC de sprijin la nivel de țară a organizat cursuri de formare privind acceptarea vaccinurilor, controlul infecțiilor și siguranța pacienților și a sprijinit realizarea de planuri naționale de pregătire. La solicitarea Comisiei Europene, ECDC a evaluat sistemele de supraveghere a bolilor transmisibile în Kosovo*.

*Stânga sus: Dame Sally Claire Davies, șefa Autorității de sănătate publică pentru Anglia, la ESCAIDE 2018 în Valletta, Malta
Stânga jos: Discutând ultimele cifre privind hepatita B*

** Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este în conformitate cu RCONU 1244 și cu Avizul CIJ privind declarația de independență a Kosovo.*

Comunicarea în domeniul sănătății publice

Majoritatea activităților noastre de comunicare se adresează comunității europene din domeniul sănătății publice, în special experților, oamenilor de știință și jurnaliștilor din domeniul sănătății publice. În 2018, Centrul a lansat 214 publicații pentru acest grup țintă, constând dintr-o combinație echilibrată de rapoarte de cercetare amănunțită și evaluări rapide ale riscurilor/dovezilor. De asemenea, Centrul are mai multe conturi de Twitter, urmărite de un număr tot mai mare de persoane (+19 % în 2018), multe dintre

ele fiind din afara comunității din domeniul sănătății publice.

Pe parcursul anului 2018, interesul pentru rezistența la antimicrobiene, febra West Nile, rujeolă și Ebola s-a menținut la un nivel ridicat și multe dintre publicațiile noastre au reflectat acest lucru. Campaniile de sănătate ale Centrului – destinate marelui public – s-au axat pe zilele de sensibilizare a opiniei publice: ECDC a elaborat materiale de comunicare pentru Ziua europeană a informării despre antibiotice, Ziua mondială de luptă împotriva tuberculozei, Săptămâna europeană a imunizării și Ziua mondială de luptă împotriva SIDA.

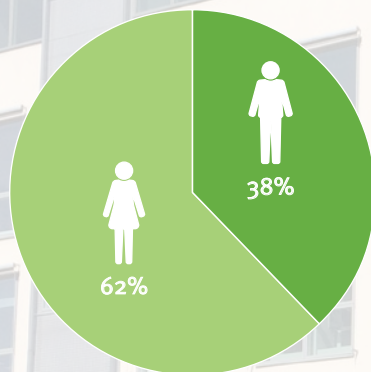
Stânga: Pe lângă colecția obișnuită, biblioteca ECDC găzduiește o arhivă completă a rapoartelor ECDC

Dreapta: Reuniune transsectorială înainte de Ziua mondială de luptă împotriva hepatitei

ECDC în cifre

Echilibrul de gen al ECDC

Bugetul pe 2018

Personal ECDC în funcție de țara de origine

La data de 31 decembrie 2018, ECDC avea în total 267 de membri de personal statutar.

**Centrul European de Prevenire
și Control al Bolilor (ECDC)**

Gustav III:s Boulevard 40
169 73 Solna, Sweden

Tel. +46 (0)8 58 60 10 00
Fax +46 (0)8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

O agenție a Uniunii Europene
www.europa.eu

Abonați-vă la publicațiile noastre
www.ecdc.europa.eu/en/publications

Contactați-ne
publications@ecdc.europa.eu

🐦 Urmăriți-ne pe Twitter
[@ECDC_EU](https://twitter.com/ECDC_EU)

📘 Dați Like paginii noastre de Facebook
www.facebook.com/ECDC.EU

■ Publications Office